

سوره ذاریات

جزء: ۲۶ و ۲۷

شماره: ۵۱

ترتیب نزول: ۶۷

محل نزول: مکه

تعداد آیه: ۶۰

ahlolbait.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش

همیشگی.

وَالذَّارِيَاتِ ذُرُوءًا

سوگند به بادهای افشان کننده [که ابرهای باران زا و
گرده‌های نرینه و مادینه گیاهان را می افشانند.] (۱)

فَالْحَامِلَاتِ وِقْرًا

سوگند به ابرهائی که بار سنگین باران را با خود [به نواحی

مختلف] حمل می کنند. (۲)

فَالْجَارِيَاتِ يُسْرًا

و سوگند به کشتی هایی که به آسانی روی

آب دریاها روانند. (۳)

فَالْمُقَسِّمَاتِ أَمْرًا

و سوگند به فرشتگانی که [به امر خدا] کارها را [برای تدبیر

امور هستی میان خود] تقسیم می کنند، (۴)

إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَصَادِقٌ

که بی تردید آنچه را [از اوضاع و احوال روز جزا] به شما
وعده می دهند، راست و یقینی است. (۵)

وَإِنَّ الدِّينَ لَوَاقِعٌ

و قطعاً [روز] جزا واقع خواهد شد. (۶)

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْحُبُكِ

و سوگند به آسمان که داری اعتدال و زیبایی

و آراستگی است؛ (۷)

إِنَّكُمْ لَفِي قَوْلٍ مُّخْتَلَفٍ

که شما [در رابطه با قرآن و حقایقی که قرآن با دلیل و برهان اثبات می کند] در گفتاری متناقض و گوناگون هستید. (۸)

يُؤْفِكُ عَنْهُ مَنْ أُفِكَ

از قرآن [به باطل] منحرف می شود کسی که [از خیر و

سعادت] منحرف شده است. (۹)

قُتِلَ الْخَرَّاصُونَ

مرگ بر دروغ پردازان [که بدون دلیل و به ناحق درباره قرآن و

حقایقش سخن پراکنی می کنند.] (۱۰)

الَّذِينَ هُمْ فِي غَمْرَةٍ سَاهُونَ

همانان که در جهالتی عمیق و فراگیر در بی خبری و غفلتی

سنگین فرو رفته اند! (۱۱)

يَسْأَلُونَ أَيَّانَ يَوْمِ الدِّينِ

[همواره] می پرسند: روز جزا چه زمانی خواهد بود؟ (۱۲)

يَوْمَ هُمْ عَلَى النَّارِ يُفْتَنُونَ

همان روزی است که آنان را در آتش می سوزانند. (۱۳)

ذُوقُوا فِتْنَتَكُمْ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ

[و به آنان گویند:] عذابتان را بچشید، این همان عذابی است که

[از روی ریشخند] شتاب در آمدنش را می خواستید. (۱۴)

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ

بی تردید پرهیزکاران در بهشت ها و چشمه سارهایند. (۱۵)

أَخِذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ ۚ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُحْسِنِينَ

آنچه را پروردگارشان به آنان عطا کرده دریافت می کنند؛

زیرا که آنان پیش از این همواره نیکوکار بودند. (۱۶)

كَأَنُورًا قَلِيلًا مِّنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ

آنان اندکی از شب را می خوابیدند [و بیشتر آن را به عبادت

و بندگی می گذرانند.] (۱۷)

وَبِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ

و سحرگاهان از خدا درخواست آمرزش می کردند. (۱۸)

وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ

و در اموالشان حقی برای سائل تهیدست و محروم از

معیشت بود. (۱۹)

وَفِي الْأَرْضِ آيَاتٌ لِلْمُوقِنِينَ

در زمین برای اهل یقین نشانه هایی [بر توحید، ربوبیت و

قدرت خدا] است. (۲۰)

وَفِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ

و [نیز] در وجود شما [نشانه هایی است]

آیا نمی بینید؟ (۲۱)

وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ

و رزق شما و آنچه به آن وعده داده می شوید، در آسمان

است (۲۲)

فَوَرَبِّ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ لَحَقٌّ مِثْلَ مَا أَنَّكُمْ تَنْطِقُونَ

پس سوگند به پروردگار آسمان و زمین که آنچه را که وعده داده می شوید، حق و یقینی است، همان گونه که شما [وقت سخن گفتن یقین دارید] سخن می گوید. (۲۳)

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ الْمُكْرَمِينَ

آیا خبر مهمانان ارجمند و بزرگوار ابراهیم به تو رسیده

است؟ (۲۴)

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا ۖ قَالَ سَلَامٌ قَوْمٍ مُنْكَرُونَ

زمانی که بر او وارد شدند، پس سلام گفتند. گفت: سلام،

[شما] مردمی ناشناسید! (۲۵)

فَرَاغَ إِلَىٰ أَهْلِهِ فَجَاءَ بِعِجْلٍ سَمِينٍ

پس به سوی خانواده اش بازگشت و گوساله ای فربه

[و بریان شده] آورد. (۲۶)

فَقَرَّبَهُ إِلَيْهِمْ قَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ

پس آن را نزدیکشان برد [ولی دید نمی خورند]؛ گفت: مگر

نمی خورید؟ (۲۷)

فَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً ۖ قَالُوا لَا تَخَفْ ۖ وَبَشَّرُوهُ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ

و [در دلش] از آنان احساس ترسی کرد. گفتند: مترس. و او

را به پسری دانا مژده دادند. (۲۸)

فَأَقْبَلَتِ امْرَأَتُهُ فِي صَرَءٍ فَصَكَتُ وَجْهَهَا وَقَالَتْ عَجُوزٌ

عَقِيمٌ

در این میان همسرش [که مژده را شنیده بود] با فریادی [از روی
تعجب] در حالی که به چهره اش زد سر رسید و گفت: پیرزنی نازا
[و فرزند؟!؟! (۲۹)]

قَالُوا كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ إِنَّهُ هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ

گفتند: پروردگارت چنین گفته است؛ یقیناً او

حکیم و داناست. (۳۰)

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ

[ابراهیم] گفت: ای فرستادگان! دنبال چه کار

مهمی هستید؟ (۳۱)

قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ

گفتند: ما را به سوی مردمی گنهکار فرستاده اند؛ (۳۲)

لِنُرْسِلَ عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِنْ طِينٍ

تا [بارانی] از گِلِ سنگ بر آنان بفرستیم؛ (۳۳)

مُسَوِّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُسْرِفِينَ

[سنگی که] نزد پروردگارت برای تجاوزکاران

نشانه گذاری شده است؛ (۳۴)

فَأَخْرَجْنَا مَنْ كَانَ فِيهَا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

پس هر که را از مؤمنان در آن شهر بود [پیش از آمدن عذاب]

بیرون بردیم؛ (۳۵)

فَمَا وَجَدْنَا فِيهَا غَيْرَ بَيْتٍ مِنَ الْمُسْلِمِينَ

در آنجا جز یک خانه از مسلمانان [که اهلش مطیع خدا

بودند، نیافتیم.] (۳۶)

وَتَرَكْنَا فِيهَا آيَةً لِلَّذِينَ يَخَافُونَ الْعَذَابَ الْأَلِيمَ

در آنجا [پس از زیر و رو شدن شهر و هلاکت مردم] نشانه و
عبرتی [از قدرت، غضب خود و محکومیت مجرمان] برای
کسانی که از عذاب دردناک می ترسند به جا گذاشتیم. (۳۷)

وَفِي مُوسَىٰ إِذْ أَرْسَلْنَاهُ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ

و [نیز] در [سرگذشت] موسی، چون او را با دلیلی روشن به

سوی فرعون فرستادیم [عبرتی است.] [۳۸]

فَتَوَلَّىٰ بِرُكْنِهِ وَقَالَ سَاجِرٌ أَوْ مَجْنُونٌ

پس فرعون با سپاهیانش روی [از حق] گرداندند و گفت:

[این مرد] یا جادوگر است یا دیوانه! (۳۹)

فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ وَهُوَ مُلِيمٌ

در نتیجه او و سپاهیانش را گرفتیم و به دریا افکندیم، در حالی که

[به سبب لجبازی و دشمنی] مستحق سرزنش بود. (۴۰)

وَفِي عَادٍ إِذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيحَ الْعَقِيمَ

و [نیز] در [سرگذشت قوم] عاد هنگامی که بر آنان باد

هلاک کننده ای فرستادیم [عبرتی است.] (۴۱)

مَا تَذَرُ مِنْ شَيْءٍ أَنْتَ عَلَيْهِ إِلَّا جَعَلْتَهُ كَالرَّمِيمِ

[آن باد] هیچ چیزی را که بر آن می وزید، رها نمی کرد مگر

آنکه آن را به صورت استخوان پوسیده ای می ساخت. (۴۲)

وَفِي ثَمُودَ إِذْ قِيلَ لَهُمْ تَمَتَّعُوا حَتَّىٰ حِينٍ

و [نیز] در قوم ثمود [عبرتی است] هنگامی که [پس از پی کردن
ناقه] به آنان گفته شد: زمانی کوتاه [که بیش از سه روز نیست، از
زندگی] برخوردار باشید [که عذاب خواهد رسید.] (۴۳)

فَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ فَأَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ وَهُمْ يَنْظُرُونَ

ولی [آنان در آن سه روز هم که مهلت داشتند باز] از فرمان پروردگارشان سرپیچی کردند، پس صاعقه مرگبار آنان را فراگرفت در حالی که آنان با ترس و حیرت به آن می نگریستند. (۴۴)

فَمَا اسْتَطَاعُوا مِنْ قِيَامٍ وَمَا كَانُوا مُتَّصِرِينَ

پس [با آمدن عذاب و به سبب اینکه هیچ مهلتی نیافتند] نه قدرت
برخاستن از جای خود را داشتند و نه دادخواهی کردند. (۴۵)

وَقَوْمَ نُوحٍ مِّنْ قَبْلُ ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ

و قوم نوح را پیش از این [هلاک کردیم]؛ زیرا آنان همواره

مردمی نافرمان بودند. (۴۶)

وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ

و آسمان را به قدرت و نیرو بنا کردیم و ما [همواره] وسعت

دهنده ایم. (۴۷)

وَالْأَرْضَ فَرَشْنَاهَا فَنِعْمَ الْمَاهِدُونَ

و زمین را گستردیم و چه نیکو گستراننده ای هستیم. (۴۸)

وَمِنْ كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ

واز هر چیزی جفت آفریدیم باشد که متذکر [این حقایق که نشانه
هایی بر قدرت، حکمت و ربوبیت خداست] شوید. (۴۹)

فَفِرُّوا إِلَى اللَّهِ^ط إِنِّي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ مُبِينٌ^{۲۶}

پس به سوی خدا بگریزید [که] بی تردید من از سوی او بیم

دهنده ای روشنگرم. (۵۰)

وَلَا تَجْعَلُوا مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ ۖ إِنِّي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ مُبِينٌ

و با خدا معبودی دیگر قرار ندهید، یقیناً من از سوی او بیم

دهنده ای آشکارم. (۵۱)

كَذٰلِكَ مَا اَتَى الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ رَّسُوْلٍ اِلَّا قَالُوْا سَاجِرٌ
اَوْ مَجْنُوْنٌ

همچنین هیچ پیامبری بر کسانی که پیش از اینان بودند
نیامد مگر اینکه گفتند: جادوگر یا دیوانه است! (۵۲)

أَتَوَاصُوا بِهِ بَلِّغْهُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ

آیا [این اقوام] یکدیگر را به این گونه داوری [ناحق درباره پیامبرشان] سفارش کرده بودند؟! [نه] بلکه همه آنان گروهی یاغی و سرکش بودند [و این یاوه گویی ها، محصول سرکشی و یاغی گری آنان بود.] (۵۳)

فَتَوَلَّ عَنْهُمْ فَمَا أَنْتَ بِمَلُومٍ

بنابراین از این سبک مغزان باطل گو، روی برگردان [که تو
اتمام حجت کردی] و شایسته سرزنش نیستی؛ (۵۴)

وَذَكَرْ فَإِنَّ الذِّكْرَىٰ تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ

و پند ده؛ زیرا پند به مؤمنان سود می دهد؛ (۵۵)

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ

و جن و انس را جز برای اینکه مرا پرستند نیافریدیم؛ (۵۶)

مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَمَا أُرِيدُ أَنْ يُطْعَمُونَ

از آنان هیچ رزقی نمی خواهم، و نمی خواهم که

مرا طعام دهند. (۵۷)

إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ

بی تردید خدا خود روزی دهنده و صاحب

قدرت استوار است. (۵۸)

فَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُنُوبًا مِثْلَ ذُنُوبِ أَصْحَابِهِمْ فَلَا
يَسْتَعْجِلُونَ

پس برای کسانی [از قوم تو] که ستم ورزیدند، سهمی از عذاب
است مانند سهم هم مسلکانشان [از امت های پیشین]، بنابراین
شتاب در آمدن آن را نخواهند. (۵۹)

فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِي يُوعَدُونَ

پس وای بر کسانی که کافر شدند از آن روزشان که به آن

وعده داده می شوند. (۶۰)